

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ.Π.ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 19 του Σεπτεμβρίου 1904 | ΓΡΑΦΕΙΑ: Όδός Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 114

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΥΚΛΩΠΑ

ΧΟΡΟΣ

Του βαρβαθρένιου τὴν τρούπα λαιμοῦ σου,
Κύκλωπα, χίσκε.
Ἀπὸ σκάρτα ψιτὰ καὶ βουστὰ ἀπὸ τσουκάλι
στῆθια, μεριά, κεφάλι
μάση, κόψε,
σκίσε καὶ χίψε,
μέσ' σὲ κίπα χωμένος λιγδιάρη.
Μή! μὴ μοῦ δίνεις!
Στούμπα μόνος
μαουνήσα κοιλάρη.

ΓΥΡΟΣ

Φλόγα νὰ κάψει,
νὰ κάψει καὶ λιμέρι
καὶ δράκο πὺν θὰ ματοδάψει
σὲ ξένου σωθικὰ τὸ χέρι,
γιατὶ τοῦ λαχταρᾶ ἡ ψυχὴ
ἀθρώπου κριδὸς παχύ.

ΑΝΑΓΥΡΟΣ

Σπλάγχθος δὲν ἔχει,
δὲν ἔχει νὰ πονέσει
τὸ δάκρυ πὺν ποτάμι τρέχει,
μὸν σάρκα ὁ σάβωνας θ' ἀλέσει
καὶ κόκκαλο μεδουλωτὸ
ἀπ' ἀθρακὰ ψιτὸ.

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΑ ΤΑΣΙΔΙΑ

ΑΚΡΟΘΑΛΑΣΣΙΑ

Ψυχομαχίει ὁ βοῦδιᾶς, τὰ κόμματα ἀχολογοῦνε
πέρα πέρα, καὶ γλυκαστενάζει χαροῦμένη ἡ μυριο-
φίλητη ἀμμουδιά. Τὸ καϊκάκι πὺν πέρα στάνοιχτὰ
διόταχο μὲ τὸ βοῦδιᾶ ἔπλεε, στὴ μέση τῆς θάλασσης,
ἀπόμεινε βουβὸ καὶ ἀσάλεπτο· μόνον στὶς βαριὲς μπα-
τσιῆς κάπου κάπου, μισογέρνει ἀποσταμένον βαρὸς καὶ
ἀργοκίνητος σὸ τμόνι ὁ καπετάνιος ἀλλάζει πλώρη·
ξερβιά καὶ δεξιὰ μπατάρουν τὰ πανιά του, μπουκάρει
καὶ ξεμπουκάρει ἡ μαίστρα, μὰ-γιὸν, δὲ σαλέβει.

Ἀπὸ τὸ Ἀνκόδημο τώρα δεῖλὸ καὶ μισόπνογο
προβαίνει τὸ ποννετογάρι μὲ τὸ καϊκάκι πέρνει πλώρη
γιὰ τὴ στεριά καὶ πηλαλιὰ καὶ τραχαλιὰ σὶν καταγά-
λινο κάμπο. Ὁ ἥλιος κατακόκκινος γέρνει πίσω ἀπ'
τὶς βουνοκορφές καὶ χρυσώνει πέρα τὰ κλαριά καὶ
ἀσημιώνει κάτω τὴ θάλασσα· γῦρο γῦρο, τὰ σὺρα-

νοθέμεια ἑοδίζον καὶ πέρα πέρα τὰ βουνὰ φεγ-
γοβολοῦνε· οἱ φανοπούλες διπλορομένες γυρίζον σὸ
λιμάνι καὶ τὰ λιοκαμένα παιδιὰ, μὲ τὰ σιδερένια
μπράτσα, βουτοῦν τὰ κουπιά τους στὴ θάλασσα οιο-
τραγουδιώτας θαλασσινὸ τραγοῦδι—Ἰσαα..λα— καὶ
μὲ τὸ σκοπὸ, στὴ γραμμὴ τὰ κουπιά βεργολογοῦν καὶ
χώνονται στὴ θάλασσα. Μακριὰ ἀπὸ τὰ Κεφάλια,
ἀπὸ τὸν κάρβον τῶν Κιριδιῶν φάνηκε τὸ βαπόρι πὺν
μεγαλόπτερο πλέει πλέει πρὸς τὸ λιμάνι μας· ἀρχίζει
ἡ ταραχὴ καὶ τὰ ξεφωνητὰ σὸ μῦλο γάντζοι καὶ
καρβόσκινα, διὰ καὶ κουπιά, σιδερένιοι σκαρμιοὶ καὶ
ἀθροῦποι, ὅλα μαζί πειοῦνται στὶς βάρικες· πάνε νὰ
πιάσουν γάντζο· κόντρα πὸ δῦ, κόντρα πὸ κεῖ πέφ-
τουν μερικὸι στὴ θάλασσα καὶ ἀπὸ τὶς φωνὲς βουτίζει
πέρα πέρα ὁ κόρφος· σιγὰ κοιτοζυγώνει τὸ βαπόρι
καὶ ἀφθαίνει ἡ ταραχὴ τοῦ λιμανιοῦ· ἔρχονται νέοι
κόσμοι, νέα πρόσωπα, νέα ζωὴ καὶ τὸ ἦσυχον λιμα-
νίον μας ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη χορῆβει· ἐπιβάτες, βαρ-
κάρηδες, χαμάληδες, καζοτοσαρῆοι, ἀραμπαντζήδες,
ἀμαξηλάτες ἀναστατώνουν τὸν κόσμον· τρεχάματα ἀπὸ
δῶ φωνὲς ἀπὸ κεῖ ὡς πὺν φέβγει πάλι τὸ βαπόρι
καὶ μᾶς ἀφίνει στὴ πρώτη ἐρημιὰ μας

Σουρπώνει καὶ νυχτώνει σὸ σκοτάδι τοῦ κόρ-
φου ὀλόφωτο τὸ πλεούμενον βαπόρι γλυστᾶ καὶ χάν-
νεται μαζί μ' ἀπὸ τὸ πειτὸ ἡ ζωὴ μας, ἡ σύντομη τα-
ραχὴ μας καὶ μένουμε στὴν ἐρημικὴ σιγαλιά· ἀργὰ
τῶνα μὲ τᾶλλον ἀνάβουν τὰ φῶτα τοῦ μᾶλου καὶ τὸ
λιμάνι βουβὸ τώρα καὶ ἦσυχον μοιάζει ἐρημὴ νεκροῦ-
πολη.

Ντουίνα 2 τοῦ Τρυγητῆ 1904.

ΜΑΡΚΟΣ ΓΕΡΑΝΗΣ

— Καλὴ τί εἶναι ἀφτί; εἶπε κατατρομασμένος ὁ πα-
τέρας. Κατὰ λάθος ἀνοίξα ἀπὸ σου τὸ γράμμα, καὶ κοίτα
τί λέει. «Φίλε Γιάννη. Πρέπει νὰ προσέχεις περισσότερο
» στὶς συνομιλίαι σου. Ἄλλως ὁ πατέρας θ' ἀνακλύψει
» δίχως ἄλλο τὸ λείψανον τῆς Ἑλένης, καὶ τότε πᾶσι τὸ μυ-
» στικόν. Καλὰ ἔκανες νὰ δώσης στρυχνίνη, μὰ ὄχι δὲ καὶ τόσο
» πολλή. Τὸ καλύτερον, νὰ μπαῖ ἡ μητέρα στὸ Φρενοκομεῖον.
» Ἐφοκὰ τὸ καταφέρνεις. Πρέπει νὰ βγαῖ ἀπὸ τὴ μέση.
» Τὴν πλαστογραφία τὴν ἔκανες γιὰ πᾶρα πολὺ μικρὸ ποσό.
» Ἐαντίκην τὴν μὰ 20,000. Τὸ τέλος ἔφισε τὸ σ' ἐμένα.
» Σὺν τὰ τελευταῖα ὅλα, σοῦ τὸ στέλλω ἀμέσως τὸ Δίστο-
» μον Μαχαίρι. Γιὰ σου, Κώστας.» Τὸ βλέπω, εἶπε πάλι ὁ
» πατέρας, ἔγινες φονιάς, κακοῦργος, πᾶσι τ' ὄνομά μου!
» Δὲν εἶναι τίποτα, εἶπε ὁ Γιάννης. Εἶναι οἱ ιδέαι τοῦ
» Κώστα γιὰ τὴν καινούργια μου ἱστορία, πὺν θὰ βγαῖ μὲ τὸν
» τίτλον τὸ Δίστομον Μαχαίρι.

Τὸ πῶς ἐργατικὸ Μοναστήρι τοῦ κόσμου εἶναι τὸ ρω-
σικὸ Σολοβέσκι κοντὰ στὸν Ἀργάγγελον. Βρίσκεται ἀπάνου
σ' ἔρημον νησί, καὶ ὁ γούμενος τὸ κυβερνᾷ ὡς μονάρχης ἀπό-
λυτος. Οἱ καλογέροι κάνουν οἱ ἴδιοι ὅ,τι σοῦς χρειάζεται.
Κάμανε λαμπροὺς δρόμους, ἐκκλησιῆς, σπιτία, ναυτικὴ δεξα-
μενὴ, ὅπου φτιάνουν καρβία καὶ βαπόρια, ὅλα μὲ τὰ χέρια
τους εἶναι ὡς 300. Κατασκευάζουν ἕνα σωρὸν πρᾶματα,
πὺν τὰ πουλοῦνε στὴν ἀγορὰ τοῦ Ἀργαγγέλου γιὰ νὰ ζοῦν
οἱ ἴδιοι καὶ νὰ βοηθᾶν τοὺς φτωχοὺς. Ἀπειροὶ προσκυ-
νητᾶδες πηγαίνουν στὸ Μοναστήρι, ὅπου τοὺς μεταφέρουν
οἱ καλογέροι ἀπὸ τὴν ἀντικρινὴ ἀφρογαλιὰ μὲ δικὸν τους
βαπόρι.

Ὅστιος θέλει νὰ δεῖ καὶ τὴν ἀντίθετον εἰκόνα, ἕς διαλέ-
ξει ὅποιο θέλει ἑλληνικὸ Μοναστήρι.

ΞΥΠΝΑ ΡΩΜΗ

ΚΑΙ ΚΑΤΩ ΤΟ ΡΟΥΣΦΕΤΙ *

Νὰ πὺν μᾶς κατάντησε ὡς τώρα ἡ ἔργη τοῦ Κυ-
ρίου μὲ τὸ ἀναθεματισμένον τὸ Σύνταγμα καὶ μὲ τοὺς
πολιτικούς του.

Κι' αὐτοὶ ἀκόμα πὺν μᾶς φέρανε σὲ τέτοιο χάλι,
μᾶς περιπαίζον γιὰ τὴν κουταμάρα μας, καὶ μᾶς λένε
στραβωμοῦς, καὶ σωστὰ στραβωμοῦχοι πρέ-
πει νὰ εἴμαστε, γιατί χωνεύουμε τὰ ὅσα μᾶς κάνουνε.

Κοντὰ στὰ ἄλλα κακὰ φέρανε καὶ τὴ διχόνοια καὶ
τὴ διαίρεσι εἰς τὸ ἀναμεταξύ μας.

Προτῆνότερα, προτοῦ νὰ κάνουμε τὸ Σύνταγμα,
εἴμαστε οὔλοι ἀδέρφια, καὶ τώρα γινήκαμε ὄχτροι. Οἱ
μισοὶ ἀπὸ μᾶς εἶναι μὲ τὸν ἕνα πολιτικόν, καὶ οἱ ἄλλοι
μὲ τὸν ἄλλον. Κεῖνοι πὺν εἶναι στὰ πρᾶγματα, κατα-
τρέχουνε τοὺς ἄλλουνοὺς, καὶ τοῦτοι πάλι σὺν ἔρθουνε
στὴν ἐξουσία, κάνουνε τὰ ἴδια καὶ χειρότερα σ' ἐκεί-
νοὺς πὺν ἦσανε προτῆτερα.

Μὲ τοῦτον τὸν τρόπο, πάντα ὁ ἕνας κατατρέχει
τὸν ἄλλον· οὔλοι χανόμεστε ἀναμεταξύ μας, ποῖος σή-
μερα καὶ ποῖος αὔριο, πὺν ἔπρεπε νὰ εἴμαστε οὔλοι
ἀγαπημένοι, σὺν ἀδέρφια πὺν εἴμαστε, κι' ὁ ἕνας νὰ
θέλῃ τὸ καλὸ τ' ἄλλουνοῦ κι' ὄχι τὸ κακόν.

Ποῖος δὲ βλέπει σὲ τοῦτο, πὺν παθαίνομε, ὀλοφά-
νερα τὴν κατάρα τοῦ Θεοῦ;

Ποῖος ἀπὸ μᾶς ὠφελιέται, γιατί σήμερα αὐτὸς κόφ-
τει τὸ δέντρο τοῦ χωριανοῦ του, τοῦ σκοτώνει τὸ ζῶ-
νον, τὸ παιδί του καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον, καὶ ὕστερα ὁ
ἄλλος τὰ ἴδια τοῦ κάνει; Πρῶτα ὕστερα οὔλοι ζημιω-
μένοι, χαϊμένοι, σκοτωμένοι δὲ βρισκόμαστε;

Κι' ἀνθρωποὶ λεγόμεστε μὲς μ' αὐτὰ πὺν κά-
νομε, ἢ εἴμαστε χειρότεροι ἀπὸ τὰ ἀγρία θηρία;

Μὲ τὸ νὰ μὴν εἴχανε Σύνταγμα οἱ γονεῖοι μας δὲν
ἦσανε τέτατοι, οὔλοι βρισκόσανε ἀγαπημένοι σὸ χω-
ριό τους, κι' ἂν καμμιὰ φορὰ τοὺς τύχαινε σὺν ἀνθρω-
ποὶ νὰ φιλονικήσουν, μπένανε στὴ μέση οἱ ἄλλοι καὶ
τὰ συμβιβάζανε.

Ὁ Δημογέροντας ἦτανε σὺν πατέρας σὸ χωριόν,
κι' οὔλους τοὺς εἶχε παιδιὰ του. Δὲν εἶχε τοὺς μισοὺς
δικούς του, μὲ τὸ μέρος του, καὶ τοὺς ἄλλους ἐνάν-
τιους, σὺν τώρα ὁ Δήμαρχος κι' ὁ Πάρεδρος.

Μὲ τέτοια ὁμόνοια ὁ Δημογέροντας ἐφρόντιζε γιὰ

*) Ἡ ἀρχὴ τοῦ στὸ 112 φύλλον τοῦ «Νουμά». Ἀφή-
νομε ἀπὸ τὸ κείμενον τέσσαρα καταβητὰ πὺν μιλοῦνε γιὰ
τὴν ἐπιστρατεία τοῦ 1880. Ὁ ἀναγνώστης δὲν πρέπει νὰ
ἐξομᾷ πὺν τὸ βιβλιαράκι τοῦ Σπηλιωτᾶκη βγήκε στὰ
1881, ὥστε τῆς χρονιᾶς ἐκείνης τὸν προῦπολογισμὸν κρίνει
ὁ συγγραφεὺς σὸ σημερινὸ κομμάτι. Ὁ Σπηλιωτᾶκης ἀπὸ
τότε ἐφώναζε πὺν θὰ μουφλουζέψουμε καὶ θὰ νεροπια-
στοῦμε!

τό χωριό, και οι προεστοί για την επαρχία, κι έτσι και τα χωριά πηγαίνανε καλά και η επαρχία.

Είχανε την εύλογία του Θεού, γιατί ήσανε καλοί χριστιανοί, κι ο Θεός σ' ούλα τους βόηθαγε και τους άνοιγε τα μάτια.

Κι' εμείς, με το να μ'ν είμαστε χριστιανοί, δεν έχουμε και την εύλογία και την βοήθεια του Θεού, παρά την κατάρτα και την όργη του. Ο Θεός έχει σηκωμένο το χέρι του από μας, και τρέχουμε από άμαρτία σε άμαρτία, και από το κακό στο χειρότερο.

Και κείνα που περάσαμε, τα ξέρουμε, μα κείνα που μας καρτερώνε είναι χειρότερα.

..

Πρώτα κι' αρχής, αυτά που χρωστάμε στην Τράπεζα, δε θα μπορούμε να τα πληρώσουμε, και για τούτη την ατία το χαρτί της δε θα μπορούμε να το ξεφορτωθούμε. Και το χαρτί, σ' χαρτί που είναι, πάντα θα πηγαίνει ξεπέφτωντας, κι' εμείς τόσο θα ζημιωνόμαστε από τον ξεπεσμό.

Η εκατό δραχμιάς θα γίνουν' ένενήντα, και ύστερα όγδοήντα πέντε, κι' έτσι θα παγαίνει ολόγωνα. Κι' όποιος από μας έχει εκατό δραχμιάς, θα βρεθή πως έχει όγδοήντα πέντε μοναχά, και κείνος που έχει χιλιάς, θα έχη όχτακόσαις πενήντα, που λέμε, θα χάση εκατόν πενήντα, κι' ύστερα περισσότερα. Δεύτερα τα χρέη μας είναι τόσο μεγάλα, που μας χρειάζονται για τόκο το χρόνο, ως καθώς λέει ο προύπολογισμός, είκοσιτέσσερα μελλεούνια, χωριστά τα εκατόν είκοσι μελλεούνια, που κι' αυτά τα πήρανε και τα φάγανε. Μαζή μ' αυτά θα μας χρειαστούνε τριάντα μελλεούνια το χρόνο για τόκο μοναχά, και τα εισοδήματάς μας είναι σαράντα πέντε.

Δε βαινώ στο λογαριασμό κείνα που θα πάρουμε από της νέας επαρχίας, γιατί κείνα τα λογαρίασα παραπάνω, και βρεθή πως δε θα φτάνουνε μήτε για τα έξοδά τους.

Μας απομένουνε δεκαπέντε μελλεούνια μοναχά, και μ' αυτά ούτε στη μέση, ούτε στην άκρη μπορούμε να οικονομήσουμε τάλλα μας έξοδα. Και γι' αυτή την ατία, η νέος φόρος θα μας βάνουνε, η οι πολιτικοί μας θα βίζουνε κανόνι, να μ'ν πληρώνουμε τα δάνεια, και νάχουν να τρώνε αυτοί.

Νέους φόρους ο τόπος δε μπορεί να σηκώση, κι' ως λένε ό,τι θέλουνε εκείνοι που κάθονται στην Αθήνα, και δεν ξέρουν τί φτώχεια είναι στής επαρχίας. Μα το άλλο, να μ'ν πληρώνωνται τα δάνεια, θα γίνη, και απ' αυτή τή δουλειά μες πάλι θα ντροπισαθούμε,

γιατί μετ' θα μουφλουζήσουμε, και θα ζημιωθούμε, γιατί άπάνω μας είναι καμωμένας ή όμολογίας των δανειών.

Οι πολιτικοί μας γλυκαθήκανε με το παιγνίδι που μας παίξανε, και βάνανε στο χέρι τόσα και τόσα μελλεούνια, τάχατες για να κάνουνε πόλεμο, κι' ο σκοπός τους είναι το ίδιο παιγνίδι να το εξακολουθήσουνε.

Από τα τώρα αρχίνανε να μας λένε, πως η περιστασιας είναι στενόχωραις και πως πρέπει η Έλλάς να έτοιμασθ' πάλι για πόλεμο, γιατί από σήμερα ως αύριο δεν ξέρουμε, τι μπορεί να γίνη, και τότες την παθαίνουμε, αν βριθούμε χωρίς έτοιμασία.

Πώς τούτο το παιγνίδι θα γυρέσουνε να μας το πικίζουνε πάλι, είμαι σίγουρος, μα σίγουρος δεν είμαι και πως θα πετύχη, και καλλίτερα είναι να μ'ν πετύχη.

Στα εξήντα όχτώ μας πήρανε κάμποσα μελλεούνια, για να έτοιμασθ' ούμε, και όταν ήρθε στη Σύρα ο Χόμπαρτ, βρεθή καμε χωρίς έτοιμασία.

Στα έβδομήντα όχτώ πάλι άλλα μελλεούνια μας πήρανε για να έτοιμασθ' ούμε. Τα μελλεούνια φαγωθήκανε κι' από όλους τους χριστιανούς μες μοναχά, μήτε πολεμήσαμε, μήτε τίποτα κάναμε, γιατί δε ν είμαστ' έτοιμασμένοι.

Στα όγδοήντα, πάλι «φέρτα πίσω να τ' άρμείξουμε» φέρτε άλλα μελλεούνια, γιατί αυτή τή φορά πειλά χωρίς άλλο θα πολεμήσουμε.

Πάνε κι' αυτά τα μελλεούνια, και πάλι μας έπανε πως πόλεμο δεν κάναμε, γιατί δε ν είμαστ' έτοιμασμένοι καθ'ώς έπρεπε.

Γνωστικός δεν είναι όποιος γελασθή μια φορά και δε βαινέ ύστερα γνώσι. Είναί κουτός, όποιος το πάθει δυό φορές, και θεόκουτος, όποιος, σαν κι' εμάς, το πάθει και τρίτη φορά και δε μαθαίνει γνώσι.

Άσπρου γνώσι αν είχαμε, από την πρώτη φορά, στα εξήντα όχτώ, θα καταλαθαίναμε, πως δεν έγινε τίποτα μ' όσα δώσαμε τότες, γιατί βασιλεύει το ρουσφετί, και στον καιρό του ρουσφετιού τίποτα για το έθνος δε μπορεί να γίνη, γιατί δεν άφίνουν οι ρουσφετιλίδες.

Για να γίνη τίποτα και για το έθνος, πρέπει πρώτα να πάψη το ρουσφετί και να λείψουν και οι ρουσφετιλίδες.

*) Σημ. του «Νουμά». Ο συγγραφέας δεν ετύχησε να ζήση και να μας χαμαρώσει και στα 97 που κάναμε τον πόλεμο μα και τότε βρεθήκαμε πάλι να μ'ν είμαστ' έτοιμασμένοι!

τιλίδες· άλλως είναι του κάκου, μήτε το έθνος, μήτε μες θα έδουμε ποτέ μας χάρη και προκοπή.

Για να λείψη το ρουσφετί και οι ρουσφετιλίδες μαζή, χρειάζεται να βγη από το μυαλό μας κείνο, που ο διάβολος και οι πολιτικοί μας έδάνανε, πως τάχατες Σύνταγμα θα είπη λευθερία και εύτυχία, και πως αν αλλάξουμε το Σύνταγμα, πάλι η λευθερία μας και η εύτυχία μας.

Ψέμματα και του διαβόλου ενέργειασι είναι ούλα αυτά.

Σύνταγμα δεν είν' έλευθερία, γιατί αν ήταν' έλευθερία, εμείς που έχουμε Σύνταγμα, θα είχαμε κ' έλευθερία, κ' έλευθερία δεν έχει κανένας από μας, παρά άλλοι από μας τυραννιόνται κι' άλλοι τυραννούνε.

Κείνοι που είναι στα πράγματα και τό γουνε στο χέρι, τυραννούνε και βασανίζουνε τους άλλουούς.

Για τούτουούς, που τυραννιόνται και βασανίζονται, ποίος μπορεί να είπη πως έχουν' έλευθερία;

..

Μα και κείνοι ακόμα, που τυραννούνε και βασανίζουνε τους άλλουούς, δεν έχουν' έλευθερία, γιατί' έλευθερία δε θα είπη να κάνη κανένας ό,τι θέλει, κι' όποια άδικία θέλει, γιατί τότε έλευθερία θα ήτανε η άδικία, και η άδικία δεν είναι καλό πράγμα, είναι κακό, και για τούτο και η λευθερία δε θα ήτανε καλό, ως καθώς είναι, παρά κακό.

Λύτερος θα ήτανε τότενος ο άρπαγας, ο κλέφτης, ο φονειάς, γιατί ούλοι τούτοι κάνουνε ό,τι θέλουνε, μα ο κόσμος δε τους λέει λύτερους, παρά άμαρτωλούς. Κι' αλήθεια λύτεροι δεν είναι, παρά άδικοι και άμαρτωλοί.

Και τέτοια αν είτανε η λευθερία, οι άνθρωποι έπρεπε να παρακαλέσουν το Θεό να τή σηκώση από τον κόσμο, για να μ'ν πάσχη κανείς από τ' άδικο.

Και σωστά λευθερία δεν είναι η άδικία, παρά να μ'ν πάσχη κανείς από τ' άδικο και να μ'ν κάνη και το άδικο.

Το λοιπόν, ως καθώς ούτε ο άρπαγας, ούτε ο κλέφτης, ούτε ο φονειάς δεν είναι λύτερος, έτσι και κείνοι από μας, που δεν τυραννιόνται οι ίδιοι, μήτε βασανίζονται, παρά τυραννούνε και βασανίζουνε άλλουούς, δεν είναι λύτεροι.

Και με τούτο τον τρόπο, σαν κι' από μας, άλλοι τυραννούνε κι' άλλοι τυραννιόνται, κανείς μας δεν είναι λύτερος.

Ψευτιά το λοιπόν, πως το Σύνταγμα είναι λευθερία, και ψευτιά ακόμα, πως μοναχά με το Σύνταγμα παει κανείς μπροστά, γιατί' εμείς καμιά προκοπή δεν είδαμε με το Σύνταγμα.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΕΣ

ΑΠΟΛΥΤΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Γράμμα στον Ά Έπαρχο που μου άφιέρωσε το δήγημά του Σ τ ή ν Κ ε ρ α σ ι ά. («Νουμά» φύλλο 105)

Rosmarimon Perros—Guirec (Côtes du Nord) 9 Άβγούστου 1904

Ά γ α π η τ έ μ ο υ σ υ ν ά δ ε ρ φ ε,

Τιμή μου, καμάρι μου και χαρά μου που μου τάφερώνεις το φρέσκο σου το δήγημα, το κερασάτο. Μυρίζει μυρουδιά ένιική, βωμικήκη μυρουδιά, κι όπως συχνοτυχαίνει με κάτι αγαπημένες ξεχασμένες μυρουδιές, που άξαφνα φυσάει τάγέρι και σου τις φέρνει ποίος ξέρει από που, έτσι τα κεράσια σου και μένα μου ζωντανέψανε ανάμνησης παλιές, χρόνια παιδικήσια χαρισάμενα, περιβόλια τής πατρίδας. Τόβλεπα, σά

να τόννοιαθα κιόλας, τ'ά να μου έλιωνε στο στόμα μου το κεράσι το λιμπιστικό. Να τι θα πη, με καρδιά και με τέχνη, ο ποιητής να μας περιγράφη τή ζωή, ως είναι και στα πιο μικρά της περιστατικά. Πιότερο καλό μας κάνεις του λόγου σου από κείνους που το κεράσι θα το πούνε κ ε ρ α σ ι ο ν, δηλαδή όταν το θψηθούνε, γιατί στη ζωή δεν προσέχουνε. Για το έθνος έσο δουλέβεις.

Κατάλαβα και κάτι άλλο από το δήγημά σου, που και τούτο μου φάνηκε κάμποσο σημαντικό. Βλέπω και βάζεις μέσα ντόπιους τύπους, ντόπιες λέξεις, και τύπους του χωριού σου, άξαφνα ένα σ υ λ λ ο γ μ α ι, ε λ ν ο ρ α, θ υ μ ι ο υ μ α ι, π α ρ α κ α λ ε ς (που έγώ τουλάχιστο παρακάλια το ξέρω) άπλογιέται, ά γ λ ε ι ψ ι έ ς (πολύ νόστιμο), και τήν αίτ. πληθ. τ έ ς του θηλυκού, άντις το κοινό μας το τίς. Αυτά είναι πολύ λίγα. Τι φωνάζουνε λοιπόν οι καλοί μας οι δασκάλοι πως έχουμε χιλίες δυό γλώσσες; Να που και σύ ο ίδιος, που υποθέτω, τα θέλησες και τάβαλες, για να πάρη το δήγημά σου κάποιαν ντόπια χρωματιά, ως τόσο γράφεις κοινή γλώσσα, έξω από δυό τρεις λεξούλες, που τις νοιώθει δά κι ο καθένας, ως κι ο δάσκαλος.

Μα δεν πιστένω να μου άφιέρωσες το δήγημά σου, για νακούσης μόνο κοπιλιμένα. Έλα το λοιπό να

ζετάσουμε κ' έμα ζήτημα που είναι σπουδαίο. Πές μου, τι κερδίζουμε τάχα με το σ υ λ λ ο γ μ ο ι; Έχει τάχα νόημα περισσότερο από το σ υ λ λ ο γ ε μ α ι; Μου παρασταίνει τάχα πιο πιστά το χωριό σου, έμένα που δεν το είδα; Τα ίδια θα συύλεγα και για τάλλα σου δά ντόπια, που σου τάράδιασα πιο άπάνω. Και το συμπέρασμα είναι που ο σκοπός μας, ο άγώνας μας για τή γλώσσα, θέλει και μερικές θυσίες, ναφήσουμε ήσυχα δηλαδή κάτι ντόπια, όσο κι αν τα νοστιμευόμαστε. Πρέπει, όχι να κάνουμε, άφου υπάδει, πρέπει να γράφουμε γλώσσα κοινή. Και μη θάρβης το ξέρω πως το ζήτημα είναι πολύπλοκο, πως έχει κ' η τέχνη, πως έχει να πη το λόγο της κ' η ποίηση. Βέβαια, όταν το θέμα είναι ντόπιο, έρχεται καλλήτερα και το ντόπιο το λεξολόγι. Δικιολογείται καλλήτερα. Μα και κεί χρειάζεται προσοχή. Τα σ υ λ λ ο γ μ ο ι, τα ε λ ν ο ρ α, τα θ υ μ ι ο υ μ α ι, τα π λ ο γ ι έ τ α ι, δε μας έμαθαν και τίποτις που να μας φαίνεται καινούριο με τις ά γ λ ε ι ψ ι έ ς πάλι, που το α τό αρχικό του δίνει κάποιο γούστο, κάποια δική του σημασία, ίσως και με τις παρακάλες, πλουτίζεις τή γλώσσα μας, έννοω και τήν κοινή. Ωστε ανάγκη να διαλέγουμε. Τός τίς όμως το θηλυκό, ανάγκη καμιά δεν υπάρχει, δεν υπάρχει ατία να μ'ν το παραδεχτούμε όλοι, άφου είναι όλωλώνε.

ΞΕΝΟΙ ΑΝΤΙΑΔΟΙ

ΤΑ ΔΕΝΤΡΑ

(Adolphe Retté)

Τὰ δέντρα ἄς τὰ κινήσουμε, τὰ δέντρα τὰ πανώρια, Πού ψιθυρίζουνε γλυκά, γλυκά στις λαγκαδιές, Κλαριὰ πού ἀνασταναίνουν, αἰολικά κλωνάρια, Καὶ κλώνοι ὅπου ἀκουμπῶν σὲ γέριες σκεπές.

Εἶναι μηλιές πού πέφτουνε, εἶναι μηλιές πού γέρνουν Καὶ πού σὺν πυροτέχνημα τὰ φύλλα τους θαρρεῖς Πῶς εἶναι, ἀνήσυχτοι λαοί, λαοὶ πού κυματίζουν Στὸ φύσημα τῆς πῆδ ἀπαλῆς πνοῆς.

Καὶ βαριοψιθυρίζουνε ἀνάμεσα τοὺς βράχους, Καὶ βαριοψιθυρίζουνε τὰ πεῦκα τὰ βαριά, Καὶ ἡ χαριτωμένη, ἴτια, τὴν κόμη τῆς δροσίσει, Τὴν κόμη τὴν κυματερή σιμὰ στὴ ρεματιά.

Σὲ περιβόλια ἀπέραντα, τὲ κήπους οἱ ἀκακίες Τὰ μυρωμένα λούλουδα στὴν ἤλιο ἀργακινούν, Καὶ οἱ φτελιές οἱ σπλαχνικές, στὴν ἄκρη φυτεμένες Τοῦ δρόμου, τὴν ἀγκάλη τους χορταριασμένη ἀνιοῦν.

Καὶ νὰ ἴ οἱ ἀσημαστόλιστες σημάδες ἀντιφέγγουν Τὴν ὄψη τους τὴ γελιστὴ στις γλυκοχαρναγές, Καὶ μουρμουρίζουν τρέμοντας οἱ φλαμουριές, γεμάτες Ἀπὸ κρυφούς καὶ μυστικούς εἰν' ἴσκιους οἱ μουριές.

Λαχταριστὰ οἱ βαλκανιδὲς τὰ κλώνια περιπλέκουν, Κ' εἰ μέλεγοι στὸ ἠλιόγευμα, σὰ νῆσαι ἀπὸ φωτιά, Κι' ὅταν ἡ νύχτα ἔρχεται ἕνα ὄνειρο μεγάλο, Ἀπ' τὴ θωριά τὴ σκυθρωπὴ τοῦ δέντρου ἀργοπερνᾷ.

Τὰ δέντρα πού μᾶς ἀγαποῦν, κ' ἐμεῖς ἄς τὰγαποῦμε Καὶ τὴ φωνὴ ἄς μιλοῦμε μαζὶ μὲ τὴ φωνὴ Τοῦ δέντρου τοῦ καλόφωνου, κ' ἕνα τραγουδι ἄς πούμε, Πού δλόκληρου θὰ τραγουδάει τοῦ κόσμου τὴ ζωὴ.

Τοῦ δάσου ὁ βαθὺς ρυθμὸς πρὸς τὲ ψηλὰ ἄς μᾶς φέρνει Κἀθ' ἑνώδιὰ καὶ κάθε ἀνθὸς ἄς μᾶς καλοδεχτῆ, Καὶ ἡ καρδιά μας ἄς χτυπάει μὲ τοὺς χυμούς τους ὁμοῖα Καὶ ἡ ψυχὴ μας σ' ὠκεανὸ φύλλων ἄς βυθιστῆ.

1 Τοῦ Αὐγούστου.

ΛΕΑΝΤΡΟΣ Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

Ο ΝΟΥΜΑΣ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ :

Για τὴν Ἑλλάδα ἀρ. 10.—Για τὸ ἔξω-τερικὸ φρ. χρ. 10

10 λεπτὰ τὸ κάθε φύλλο λεπτὰ 10

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ : Στὰ κδόκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, Ὁμονοίας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου (Ὁφθαλματρεῖο) Σταθμοῦ ὑπογείου Σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια) στὸ καπνοπωλεῖο Σαρρῆ (Πλατεία Στουρνάρα, Ἐξάρχεια) καὶ στὸ βιβλιοπωλεῖο «Ἐστίας» Γ. Κολάρου.

Ἡ συνδρομὴ του πληρῶνεται μπροστὰ κ' εἶναι γιὰ ἕνα χρόνο πάντοτε.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΔΕΧΟΜΑΣΤΕ

πὼς ὁ ἀνακριτὴς Φορέστης καταδέχτηκε νὰ φάει μιὰ ψωροσυντρομὴ τῶν «Ἀθηνῶν». Τὸ παραδεχόμαστε αὐτὸ γιὰ νὰ παραδεχθῆτε λόγου σας καὶ τᾶλλο, πὼς ὁ κ. Πῶπ πολὺ φτηνὰ τῆνε λογαριάζει τὴν τιμὴ — δὲ λέμε τὴν τιμὴ ἑνὸς δικαστῆ, μὰ τὴν τιμὴ κάθε ἀνθρώπου — ἀφοῦ θαρρεῖ πὼς ἔχει δικαίωμα γιὰ τριάντα ψωροδραχμὲς νὰ τῆνε κουρευιᾶζει.

Δυστυχῶς καὶ σ' αὐτῆνε τὴν περίστασι, ὅπως καὶ σὲ τόσες ἄλλες, ἀποδείχεται ὅλοφάνερα πὼς ἡ πέννα σὲ μερικῶνε χέρια εἶναι ἕνα προστυχότατο μέσο γιὰ ἐκβίασι καὶ τίποτ' ἄλλο. Ἀδιάρθορο ἂν φωνάζουνε μερικὲς πατσαδούρες καθεμέρα γι' ἀξιοπρέπεια κοινωνικὴ καὶ γιὰ αὐψηλὴ ἀποστολὴ τοῦ τύπου. Ὅσοι ξέρουνε τί γίνεται στὰ παρασκῆνια— πού λέγονται καὶ λογιστήρια — μερικῶν ἐφημερίδων γελᾶνε μὲ τὶς φωνῆς αὐτῆς καὶ με-

ταφράζουνε τὴν ἀξιοπρέπεια σ' ἐξευτελισμὸ καὶ τὴν ὑψηλὴ ἀποστολὴ σ' ἀποστολὴ χαμηλὸτατη.

Θέλετε κι ἀπόδειξι; Πάρτε μιὰ πὸ τις χιλίες : Ἐίχε ἀποφασίσει κάποτες μιὰ ἐφημερίδα νὰ νδριάντοποίησει μερικοὺς ζωντανούς τενεκέδες, νὰ τοὺς μεταβάλλει δπλ. σὲ μεγάλους ἀντρες. Πρώτη ἐπίσκεψη τοῦ ταμῆα τῆς ἐφημερίδας στὴν ὑποψήφιο μεγάλο ἀντρα: — Ἐφέρετε, μόνο τὰ ἐξοδα τῆς εἰκόνας θὰ πληρώσετε, πενήντα δραχμὲς, ὅλα τᾶλλα χάρισμα.

Ἡ εἰκόνα θὰ στοίχιζε δέκα δραχμὲς μονάχα, μὰ δὲν πειράζει. Οἱ ἄλλες σαράντα θὰ πηγαίνανε στὸ ταμεῖο τοῦ Ἐθνικοῦ στόλου.

Δημοσιεύτηκε ἡ εἰκόνα μὲ τὴν σχετικὴ ρεκλάμα ἀπὸ κάτω, κι ὁ ταμῆας τὴν ἴδια μέρα ἔκανε τὴν δεύτερη, καὶ τρομερότερη, βί-ζιτα.

— Θὰ μᾶς πληρώσετε διακόσες δραχμὲς...

— Μὰ δὲν εἶπατε πὼς θὰ δημοσιευτοῦνε χάρισμα;

— Μάλιστα! Σὰς εἶπα πὼς δὲ θὰ σὰς πάρουμε παράδες γιὰ τὸν τόπο πού θὰ πιάσει ἡ εἰκόνα σας. Εἶδατε ὅμως πὼς, ἐξὸν ἀπὸ τὴν εἰκόνα σας, μπήκανε κ' ἑκατοπενήντα ἀράδες γιὰ τὴ ρεκλάμα σας, καὶ στὴ πρώτη χειλῖδα μάλιστα. Ἀπὸ μιὰ δραχμὴ λοιπὸν πού-χει ἡ ἀράδα, μᾶς κάνουν ἑκατοπενήντα δραχμὲς, καὶ πενήντα γιὰ τὴν εἰκόνα, διακόσες ὅλες καὶ πάλι φτηνὰ εἶναι.

Ὁ συφοριασμένος μεγάλος ἀντρας τις ἐπλήρωνε, ἡ ἐφημερίδα κατόρθωνε μὲ τὸ τίμιο αὐτὸ μέσο νὰ ψευτοῦσει καὶ νάγωνίζεται κατὰ τῆς ἀπεμπολήσεως τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων καὶ ἡ Ἑλλάδα φορτονότανε στὴ ράχη τῆς κι ἀπὸ ἕνα καινούριο μεγάλο ἀντρα τὴν ἡμέρα.

Ὁ δημοσιογράφος αὐτὸς — πέτε μας στὸ θεὸ σας— δὲν ἔχει δικαίωμα, ἀφοῦ τόσο φτηνὰ χαρίζει τὴ δόξα στὸν καθένανε, νὰ λασπώνει καὶ φτηνότερ' ἀκόμη τὴν τιμὴ τοῦ καθενός;

Ο ΜΕΓΑΛΟΔΥΝΑΜΟΣ

νὰ μᾶ; λυπηθεῖ καὶ νὰ μᾶς σώσει ἀπὸ τὴν αἰσθηματικὴ ἀλληλογραφία τοῦ Ἀλέκου καὶ τῆς Ἀφροδίτης, γιὰτὶ πιά παρᾶγινε τὸ κακὸ καὶ καθὼς πάμε, καὶ τοῦ χρόνου, φαίνεται, τὴν ἴδια ἐποχὴ θὰ διαβά-ζουμε ἀκόμα ἐρωτικὰ γράμματα τοῦ Ἀλέκου πρὸς τὴν Ἀφροδίτη, τῆς Ἀφροδίτης πρὸς τὸν Νίκα, καὶ τοῦ Νίκα πρὸς τὴν ἀπιστὴ σύζυγον.

Τὰ γράμματα αὐτὰ εἶναι ὅλα αὐθεντικὰ καὶ ἀφοῦ τὰ δεχτήκανε οἱ ἐφημερίδες, πού δὲ δέχουν-

λίγο ἀ π ὀ λ υ τ ο ς εἶμαι, πού παραδέχομαι τὸ νέος, ἐπιθετο καὶ οὐσιαστικὸ, ὁ νέος, νέος ἄθρωπος, νέος στὰ χρόνια, ἐνοεῖται, ἀφοῦ γιὰ τὴν ἄλλη σημασία, ἔχουμε τὴν ὠραία λέξι, καινούριος, καινούρια ρόυχα, ἰδέα καινούρια, τί καινούρια σήμερα; Ὁ νέος, μὲ τὸ ε του, εἶναι μάλιστα κέρδος γιὰ μᾶς κέρδος μας, ἐπειδὴ τότες παρουσιάζεται καλῆτερα ὁ νι ὀ ς, οὐσιαστικὸ, πού δείχνει σὺν πῶδ λεβέντης, σὺν πῶδ δημοτικὸς, καὶ πού σὲ πολλὰ μᾶς χρησιμεύει. Τὸ 1 τὸ κρατοῦμε καὶ στὴ νι ὀ τ η — ὄχι νε ὀ τ η — καὶ στὰ νι ἄ τ α — ν ε ἄ τ α δὲν ὑπάρχει—καὶ στὰ σ ὀ θ ε τ α πού μποροῦμε περὶφημα καὶ ζ ε β γ α ρ ὠ μ α τ α νὰ τὰ πούμε, νι ὀ π α ν τ ρ ο ς, νι ὀ σ π α ρ τ ο ς, νι ὀ φ ε ρ τ ο ς κ.τ.λ. κ.τ.λ. ἔτσι τὰ ξέρουν, ἔτσι κ' ἡ ποιη-ση τὰ ξέρει. Καθιερωμένα. Μὰ δὲ φαίνεται νὰ καθιερωθῆκε ὁ τύπος ὠ ρ ι ὂ ς, κὶ ἄς καθιερωθῆκε ὅσο θέλει τὸ «Κά-στρο τῆς Ὠρίας» μῆτε γὼ μῆτε κανένας ἀπὸ μᾶς ποτὲ μᾶς δὲ βάλουμε στὸ πεζὸ οὔτε ὠ ρ ι ὂ ς οὔτε ὠ ρ ι ἄ. Ὁ-λος ὁ κόσμος λέει: «ὠραία! ὠραία πρᾶμα! Γι' ὠραία γυναίκα! Δηλαδὴ ἐπιθετο ἢ ἐπιβήημα (ὠραία τὸ κα-τάφερες)». Ἴσως καμιά μέρα κερδίσουμε καὶ δῶ κανένα οὐσιαστικὸ ἢ ὠ ρ ι ἄ — ὅπως τῶχουμε καὶ στῆς Ὠ ρ ι ἄ ς τ ὀ Κ ἄ σ τ ρ ο. Γιατὶ ὄχι, ἀφοῦ, ἴδιοι μᾶς ἐμεῖς πού γράφουμε ὠ ρ ι ὂ ς ο ς, γράφουμε π α ν ὠ ρ ι ὂ ς; Ἀπὸ ἔρχεται δὲν ἔρχεται διόλου ἢ ὠ ρ ι ὀ τ η τ α ὠ ρ ι ὀ-

τ η τ α τὴν ἀγαποῦμε. Ὠστὶ ὠ ρ ι ὀ σ ὄ ν η δὲ μᾶς τρομάζει. Ποιὸς ὁ λόγος; Ὁ λόγος εἶναι πού τὴν ὠ ρ α ἰ ὀ τ η τ α τὴν κληρονομήσαμε ἀπὸ τὴν καθαρ-βέβουσα, ἐνὼ τὴν ὠ ρ ι ὀ σ ὄ ν η, πού ἡ καθαρβέβουσα δὲν τὴ συνθίξει (στοῦ Βλάχου τὸ λεξικὸ τὴν ὠ ρ α ἰ ὀ σ ὄ ν η οὔτε τὴ βρίσκεις), ἐμεῖς τὴ βγάλαμε στὴ μέση ἔφκολα λοιπὸν ἢ τῆς ἀφήσαμε τὸν τύπο τῆς τὸ δη-μοτικὸ, ἂν τὴν εἶχε ὁ λαός, ἢ δημοτικὸ τύπο τῆς δώσαμε, ἂν τὴν ἔφτειαζαν οἱ δικοὶ μας, ἐπειδὴ καὶ γὼ τῶρα δὲν τὸ θυμοῦμαι νὰ σοῦ τὸ πῶ, ἂν εἶναι τόντις τοῦ λαοῦ ἢ κανένος ἀπὸ μᾶς, τόσο μοιάζουνε καὶ τὰ δυὸ, τόσο πέφτει τὸ ἴδιο. Διὲς ὁ-μως τί προσοχὴ, τί μέτρο καὶ τί γούστο—γούστο μὲ τὸ νόημα ἐκεῖνο τὸ φιλό φιλό πού ἡ λέξι ἔχει στὰ γαλλικὰ— τί φῖνο συναίσθημα χρειάζεται καὶ συχνὰ τί κόπος, γιὰ νὰ διαλέξῃ κανένας ἢ καὶ γιὰ νὰ δη-μιουργήσῃ! Τὸν κόπο, δὲ σοῦ λέω, κάποτε τὸν ἀπο-φθόγομαι μὰ ὅλοι μᾶς, ἀξεδιάλυτα τὸ νοιώθουμε τὸ ρωμαῖκο καὶ τὸ σωστὸ. Ἄν εἶτανε ἀξάφια χρῆσιμο ἢ ἀναγκαῖο νὰ βγάλουμε ῥῆμα καινούριο ἀπὸ τὸ ἐπιθετο ὠ ρ α ἰ ὂ ς, πὼς θὰ τὸ λέγαμε; Ὠ ρ ι ὠ ν ω; Διόλου. Θὰ λέγαμε ὠ ρ α ἰ ὠ ν ω, ἴσα ἴσα γιὰτὶ τ' ἀπτὶ μᾶς δὲν ἔχουμε τὸ ἐπιθετο, ἐ π ι θ ε τ ι κ ῆ σημασία ἔχει καὶ τὸ ῥῆμα, «κάνω ἕνα πρᾶμα νὰ εἶναι ὠραῖο,» (καὶ μάλιστα χιλίαι φορές καλῆτερο τὸ ὠ ρ α ἰ ὠ ν ω ἀπὸ τὸ ὠ ρ α ἰ ὂ ς) — ἐ π ι θ ε τ ι κ ῆ σημασία δὲν ἔχει τὸ

οὐσιαστικὸ ὠ ρ ι ὀ σ ὄ ν η, πού θὰ πῆ ὁ μ ο ρ φ ι ἄ, καὶ κατὶ παραπάνω ἔτσι ξεχνόμα καὶ τὸ ε (αι) τοῦ ἐπιθετου ὠ ρ α ἰ ὂ ς. Ἀπόλυτα λοιπὸν ἀπτὰ δὲν εἶναι. Μήπως εἶναι ἀπόλυτα κὶ ὅσα εἶπαμε πῶδ ἀπῆνω γιὰ τὸ νέος καὶ τὸ νι ὀ ς; Ἡ γλώσσα μᾶς ἔχει μυ-στικὰ πού μόνο μὲ τὴν ἀδιακόπη μελέτη τὰ ξεβρίσκεις ἕνα ἕνα, ἕνα ἕνα τὰ χαίρεσαι καὶ τὰγαπάς, γιὰτὶ κατὶ θὰ σοῦ μάθουνε ὡς καὶ τὰ παρκαμικὰ. Ἡ σημασία δὲν ὀρίζει πάντα τὸν τύπο, ἀφοῦ γιὰ σημασία μιλοῦμε. Τὸ Νι ὀ κ α σ τ ρ ο σημαίνει καινούριο κάστρο κὶ ὁ νι ὀ φ ε ρ τ ο ς εἶναι ὁ καινούριος φερέμ-νος. Λοιπὸν ἐπιθετο, κὶ ὡστὸσο μὲ 1. Ἀπόλυτο θά-τανε νὰ βάζαμε 1 σὲ κάθε νι ὀ ς ἐπιθετικὸ— εἶναι νι ὀ κ ο ρ ἰ τ σ ι — ἢ νὰ βάζαμε τὸ ε σὲ κάθε νι ὀ ς οὐσιαστικὸ— Τ ἰ ν ι ἄ — τ ἰ ν ἰ ἄ; — ἢ νὰ μὴ βά-ζαμε ποτὲ μᾶς τὸ νι ὀ — ἐπιθετικὰ, παρὰ νὰ χών-ναμε στὴ θέση τοῦ τὸ καινούριο — Ἀπτὰ δὲ γίνονται. Ἐγὼ τουλάχιστο δὲν τᾶλλαζω, καθὼς δὲν ἄλλαξα, γιὰ νὰ ξαναβῶμε στὴν ἀρχὴ τῆς κουβέντας μᾶς, τὸ παρὲ κ ε ι, νὰ τὸ κάμω καὶ καλὰ παρ-α κ ε ι. Τὸ παρ α κ ε ι, κάποτε τὸ γράφω κάποτε συ-φέρνει. Μὰ τὸ παρὲ κ ε ι ἀχαμνὸ δὲν εἶναι μισοπλα-σμένον καὶ τοῦτο ἀπὸ τὸ λαός, ἂν καὶ κανονικώτερο τὸ παρ α κ ε ι.

(Στᾶλλο φύλλο τελειώνει)

ΨΥΧΑΡΗΣ

ται ποτέ να δημοσιεύουν ούτε γραμμή αν δεν πειστούνε πρώτα πως είναι αληθινά, ακόμα και στον τονισμό.

Τώρα πως βρεθήκανε στα χέρια του Γαλανού τα γράμματα που στέλνει ο Νίκας στην Αφροδίτη και στα χέρια της Αφροδίτης τα γράμματα που στέλνει στον Γαλανό ο έρωσμένος του, άλλο ζήτημα αυτό, σοβαρότερο.

Ο κ. Αλέκος όμως τόλυνε κι αυτό, όπως έλυσε και άλλο, της τιμής, με την κουμπούρα του.

— Πως είναι δυνατό, είπε λογικώτατα ο άνθρωπος, ένας παντρεμένος να παίρνει γράμματα από τις έρωσμένες του και να μη τα ξεσκίζει στη στιγμή μα να τα φυλάει στις τσέπες του;

Κατά την ίδια ακλόνητη λογική μπορεί να πει κ' η Αφροδίτη:

— Πως είναι δυνατό μια παντρεμένη γυναίκα, και με άντρα μάλιστα κουμπουρά σαν τότε δικό μου, να παίρνει γράμματα από τον έρωσμένο της και να τα αφήνει ανοιχτά απάνω στο τραπέζι, όπως άφησε το πρώτο που αβρήθηκε (!!!) ή να τα κρύβει μέσα σ' αγκλειδατο κομμάτι της;

Βλέπετε με τη λογική αυτή τα περίφημα γράμματα βγαίνουν «αυθεντικώτατα» και πολύ καλά κάνουν οι έφημερίδες που τα δημοσιεύουν, έτσι για της κοινωνίας την ήθηκοποίηση.

Ερωτικό επιστολόγιο για τις ανύπαντρες μοδιστρούλες υπάρχει έπρεπε να κατασκευαστεί κ' ένα για τις παντρεμένες, και κατασκευάστηκε. Τώρα μένει να τα βγάλουν τα γράμματα και σε φυλλάδια. Έπιχειρήσει πρώτης, κ. Θεοδοσίου!

Ο ΑΞΙΟΤΙΜΟΣ

κ. Ζαφειράκης Ζαφειρόπουλος είναι τμηματάρχης στο Υπουργείο των Εσωτερικών. Μεγάλος άνθρωπος λοιπόν. Ίσως να είναι και κομματάρχης γερός κ' έτσι θάνατο ακόμα μεγαλύτερο. Για τους λόγους αυτούς ο κ. Ζαφειράκης είναι ένας από τους χίλιους τέσσερις Αθηναίους του Ρωμαϊκού κ' έχει το δικαίωμα να κάνει το κέφι του ανέξοδα, μ' άλλα λόγια δίχως να φοβείται κανέναν.

Και τόκανε μια χαρά. Πήγε και τότε βρήκε μια χήρα με δυο κορίτσια, την μικρή Ζωντοχήρα και την άλλη ανύπαντρη, ζητώντας την προστασία του για κέρτι μπερδέματα πουχε ή περιουσία της. Ο κ. τμηματάρχης, προθυμώτατος. Κάνει μετρέσσα του τη Ζωντοχήρα, τρώει την προίκα της ανύπαντρης και στρίβει το μoustάκι του σήμερα — δεν ξέρουμε αν έδωσε και συνέντευξη περί ήθικης κι αυτός σε καμιά έφημερίδα — και μ' έλο το δικίο του ο άνθρωπος, αφού Υπουργός της Δικαιοσύνης είναι ο κ. Λεβιδης και προϊστάμενος του ο κ. Θεοτόκης, που ίσως και να τότε συχαρεί που με τόση μαστοριά τα κατάφερε.

Χίλια συμπεράσματα ήθικα μπορεί να βγάλει κανένας απ' αυτήνα τη μυρουδάτη υπόθεση. Έτσι έζηγείται και το πως κατορθώνουν υπάλληλοι μ' εκατό ή με διακόσιες δραχμές το μήνα να ζούνε σαν τραπεζίτες, όπως ζει ο κ. Ζαφειράκης. Αν τους ρωτήσεις θα σου πούνε: «Μικρός ο μιστός, μα είναι και τα τυχερά.» Τα τυχερά του κ. Ζαφειράκη φοβούμαστε μήπως τέχονε κι άλλοι υπάλληλοι, αφού τυχερά θα πει — να ν' ένας όρισμός! — να εκμεταλλεύεται κάθε δημόσιος υπάλληλος τη θέση του.

Μια φορά βγήκαμε γελασμένοι και μετς και το χαιρόμαστε. Ο κ. Ζαφειράκης από την περασμένη Τετάρτη βράδυ δεν είναι πια τμηματάρχης του Υπουργείου. Του μένει όμως πάντα ο Σταυρός του Σωτήρος για την ευδόκιμη ύπερσία του.

ΚΑΙ ΛΙΓΗ

Βουλή, έτσι για να περνάει η ώρα. Σε λίγο που λέτε θάνοιξε κι αυτή ορθάνοιχτες τις πόρτες της για να μξς διασκεδάσει. Παύουν, βλέπετε, σε λίγο και τα θέατρα κ' έχουμε άνοχη από κάποιο κέντρο διασκεδαστικό.

Την σπουδαία είδηση του ανοίγματος της Βουλής δεν την μάθαμε από τις έφημερίδες. Την έμαθαμε πολύ πιο μπροστά, απ' τον κ. Στάη, όχι μάλιστα από το στόμα του, τα από το φέρσιμό του.

Ο Τσιριγώτης λοιπόν Δόν-Κιχώτος παρουσιάστηκε στον κ. Ανακριτή προχτές και του έδήλωσε πως σε λίγες μέρες θα έπιτρέψει στη δικαιοσύνη της πατρίδας (ούφ!!) του να του ζητήσει λόγο για το φόνου του Χατζηπέτρου.

Για να κάνει την παληκαριά αυτή ο Στάης, πάλι να πει πως η παλιά κι άμπερτωλή σύνδοσις (άμπερτωλή, γιατί κοντά σ' άλλα προστάτησε κ' έναν φονιά, την άρεντιά του δά) μξς άφήνει για και μξς έρχεται ή καινούρια με καινούρια μασκαράλίκια και παρανομίες κι αυτή.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

ΓΙΑ ΕΝΑ ΔΡΑΜΑ

Ζ. Φυτίλης: Το Έκθετο. Δράμα σε τέσσερις πράξεις.

Δράμα κοινωνικό Ρωμαϊκό πάντα τραβάει την προσοχή. Στη Ρωμαϊκή φιλόλογο το δράμα είναι ακόμη στα σπάργανα κι οσα γράφθηκαν ως τώρα δοκιμές μονάχα μπορεί και πρέπει να τις πει κανένας. Δοκιμές όμως που τώρα τελευταία δείχνουν πως μια μέρα θα νάβρει γερά και σωστά το δρόμο της ή δραματική μας τέχνη. Και λέγοντας δοκιμές, μιλώ για κείνα τα δράματα που βγήκαν από την αληθινή ζωή, που κλειούνε μέσα της τα ίδια κάποια ζωή, όχι για τις τραγωδίες που γράφθηκαν απάνω στους στενούς δραματικούς τάχατες κανόνες κι απάνω σ' ένα μονάχο και μονότονο άχνάρι και με παρηγγελιά. Τέτια φουρνιές — φουρνιές τα γέννησαν οι διάφοροι διαγωνισμοί κ' ίσως γεννηθούν ακόμη κι άλλα πιο πολλά. Μα αυτό δε θα πει τίποτες ο διαγωνισμοί στην Ελλάδα γίνηκαν για να παίρνει άθροος ή άνοχη και να βραβεύεται ή άηδία να βγαίνουν στο φως δράματα που να τα θαμάζουν οι κριτάδες τους, να τα γλυκοκανακίζουν οι γονέοι τους κ' οι φίλοι τους και να πεθαίνουν στη σκηνή με την πρώτη παράσταση. Κ' ύστερ' απ' αυτά θάχαμε άδικο αν ζητούσαμε να είναι της προκοπής κανένα δράμα: αφού μάλιστα όλα απάνω κάτω γράφονται και στην καθαρεύουσα. Το δράμα που μας λέει πως ή Διονυσιακή τέχνη θα ξαναζήσει στη πατρίδα της πρέπει να το ζητήσουμε έξω από τους διαγωνισμούς. Κ' είναι αυτό το «Βρυκόλακας» του Έφταλιώτη, ή «Τρισύγεννη» του Παλαμαά, τα δράματα του Καμπύση — ή το άληθινό ή το «Δαχτυλίδι της Μάννας» — μ' έλο το Γερμανισμό πουχουν μέσα τους. Παρμένα όλα αυτά απη το παραμυθι, δηλ. το σύβολο το άπλοικό, κι από τη ζωή τη βαθιά συβολισμένη. Άνοιγεται μ' αυτά στενός στην άρχή ο δρόμος που θα πάρει το δράμα, μα που θα καταστήσει να γίνει πολύ φαρδύ.

Ο κ. Ζ. Φυτίλης γράφοντας το «Έκθετο» θέλησε να γράψει δράμα κοινωνικό. Δεν ξέρω καταπόσο ή κοινωνία μας κ' ή Ρωμαϊκή ψυχή είναι ικανές να γεννήσουν από τώρα δράμα κοινωνικό, μου φαίνεται όμως πως άκόμη δεν πήραν τον αληθινό, το σωστό, τον έθνικ χαρακτήρα τους, δεν έχουνε δική τους σφραγίδα και για τουτό το δράμα το κοινωνικό μ' έση τέχνη κι ή γραφή δε θάνα ξετελειωμένο για τον ίδιο λόγο δεν μπορεί να γραφεί κοινωνικό μυθιστόρημα. Ο κ. Φυτίλης όμως θαρρώ πως έφυγε το έμπόδιο τουτό βάνοντας το δράμα του στην Πόλη. Σε πολιτεία τόσο μεγάλη και τόσο πολυσύστημα δεν είναι δύσκολο να γίνουν οσα ξετυλίγει μέσα στο «Έκθετο» γι' αυτό και δε μπορεί να τον κατηγορήσει κανένας — αν είναι δικίος — ότι το δράμα του είναι πολύ μυθιστορη-

ματικό και θυμίζει κάπως τα έργα του Δ' Έννερι και των όμοιων του. Δεν φαίνονται καθόλου παράξενα οσα δηγείται κι όπως τα πλέκει. Και τί δε γίνεται σε τούτονα τον κόσμο; Φτάνει να προσέξει κανένας και θα δει πως ή πιο άναμμένη φαντασία δε μπορεί να πλάσει τη μικρότερη σπαραχτική ιστορία που κάθε μέρα γεννιέται τε χιλιάδες-χιλιάδες μορφές. Ο κ. Φυτίλης μελέτησε καθώς φαίνεται καλά την κοινωνία της Πόλης, ξέρει τα μυστήριά της, είδε τα καλά της και τα κακά της, έννοιωσε την κοσμοπολιτισμό της, κ' έγραψε το «Έκθετο». Και τόγραψε με τόσην αλήθεια, που μ' έλο του το δικίο μπορεί να τον είπει κανένας σκληρό. Είναι μερικές μέσες σ' αυτή τη σπαραχτική κι αληθινή ιστορία που σε κάνουν να λυπάσαι βαθιά-βαθιά, γιατί να είναι τόσο ελαινή ή άθρόπινη φύση, ενφ' στο χέρι της είναι μόνο καλή πάντα να δείχεται.

Είναι με πολλή αλήθεια γραμμένο το «Έκθετο» με τόση αλήθεια όση γρειάζουνταν το αντίκρουσμα του ήθικου με τον άνήθικο κόσμο. Δυο δυνάμεις παλεύουν στο δράμα αυτό: ή καλωσύνη κ' ή τιμιότητα με την κακία και με την άτιμία, και το πάλεμα τελειώνει σκοτεινά, όπως γίνεται και στην καθημερινή ζωή. Το ξέρουμε δα πως δε βγαίνει πάντα νικήτρα ή άρετή και πως έκαί που νομίζουμε ότι ή ιστορία τελειωσε, άρχίζει στα κρουρά άλλη πιο τραγική και πιο φαρμακωμένη. Και δεν είναι μονάχα στα γενικά αλήθινος ο κ. Φυτίλης, είναι στον ίδιο βαθμό και στα καθέκαστα. Ποιός δε θάβρει το σημειών άξίωμα, που κυβερνάει όλες τις δουλιές, μέσα σε τούτα τα λόγια: «Ήθελα να δείξω ικανότητα και τιμιότητα... Ο βιάκας!» Δεν είναι φωνή αυτή, που ξεφεύγει πολλές φορές από το στόμα κείνων που δε μπόρεσαν να σταθούνε δυνατοί ίσα με το τέλος και που την είπαν, όταν είδαν πως τους έξφυγε ή περίπτωση και πέσανε τα προφυλάματα;

Μ' έση αλήθεια ζουγράφει τους διάφορους χαρακτήρες στο δράμα του ο κ. Φυτίλης με τόση έπλεξε και τα διάφορα έπεισόδια. Το ένα γεγονός έρχεται κατόπι από άλλο με πολλή φυσικότητα και ή ιστορία τραβάει προς το τέλος της χωρίς άγώνες, χωρίς ηδητάματα αναπάντεχα, χωρίς προσπάθειες βιαστικές. Τα πράματα τραβούν το δρόμο τους όπως πρέπει να γίνουν και γι' αυτό έχω την πεποίθηση πως το δράμα του κ. Φυτίλη θα σταθεί καλά στη σκηνή. Βέβαια δε θέλω να πω μ' αυτό πως το «Έκθετο» είναι κάτι που φτάνει τα όνορα της μεγάλης τέχνης, μα θα συκινήσει, μα θα κάμει τον καθένα να σκεφτεί.

Ίσως τα χαρίσματα του αυτά να τα κάνει πιο φανερά και πιο χτυπητά κ' ή γλώσσα που είναι γραμμένο. Και βέβαια έτσι είναι το ποζμα. Τέτοιο αληθινό δράμα δε μπόρηγε να γραφεί παρά στην αληθινή μας γλώσσα, κι ο κ. Φυτίλης σε δουλευτής της Ίδέας τίμιος και με συνείδηση, προσπάθησε να σιμώσει στην αλήθεια όσο μπορούσε περισσότερο.

Α λ ε ξ ά ν τ ρ ε ι α

ΗΛΙΑΣ Η. ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΝΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έντοκοι καταθέσεις

Η Έθνική Τράπεζα δέχεται έντόκους καταθέσεις εις τραπεζικά γραμμάτια και εις χρυσόν, ήτοι εις φράγκα και λίρας στερλίνας άποδοτέας εις ώρισμένην προθεσμίαν ή διαρκείας Αί εις χρυσόν καταθέσεις και οι τόκοι αυτών πληρώνονται εις το αυτό νόμισμα εις 8 έγένετο ή κατάθεσις, εις χρυσόν ή δε' έπιταγής ύψους (chéque) επί του έξωτερικού και έπιταγών του όμολογιούχου.

Το κεφάλαιον και οι τόκοι των όμολογιών πληρώνονται έν τώ Κεντρικώ Καταστήματι και τη αίτήσεϊ του καταθέτου έν τοϊς Έποκαταστήμασι της Τραπεζής, έν Κερκύρα δε, Κεφαλληνία και Ζακύνθω διά των έποκαταστημάτων της Ίονικής Τραπεζής.

Τόκοι των καταθέσεων

1	1)2	ταϊς	0)0	κατ' έτος	διὰ	καταθ.	6	μηνών
2	»	0)0	»	»	»	»	1	έτους
3	1)2	»	0)0	»	»	»	2	έτων
2	»	0)0	»	»	»	»	4	έτων
4	»	0)0	»	»	»	»	5	έτων

Αί όμολογοί των έντόκων καταθέσεων έκδίδονται κατ' έκλογήν του καταθέτου όνομαστικά ή άνώνομοι.

ΜΗΔΕΙΑ

Ποιητική μετάφραση ΓΙΑΝΝΗ ΠΕΡΓΙΑΔΙΤΗ

(Συνέχεια)

ΚΡΕΟΝΤΑΣ:

Τί νά σ' τό κρύβω· γιατί σέ φοβοῦμαι, μήπως
Αγιάτρευτη πληγή τοῦ κοριττοῦ μου ἀνοίξης·
Κ' οἱ ἀφορμές τοῦ φόβου μου δέν εἶνε λίγες:
Παμπόνηρη γιατί εἶσαι διαβόλογοναίικα
Κι ἀλαλιασμένη ἀπό τὸ χωρισμὸ τοῦ ἀνδρός σου·
Μ' ἀκούω, καθὼς μοῦ λέν, καὶ πῶς μᾶς φοβερίζεις
Κακὸ νά κάνης πεθεροῦ, γαμπροῦ καὶ νύφης·
"Ἄς φυλαχτῶ λοιπὸν πρὶν πάθω· κάλλιο τόρα,
Κυρά μου, νά μ' ὀχθρεύεσαι, παρά κατόπι,
Ψυχοπνέσαντας νά βαρυσανχστενάζω.

ΜΗΔΕΙΑ:

Ἄλοῖμόν μου, Κρέοντα! Δέν εἶνε ἡ πρώτη
Φορὰ· πολλές φορές σέ συμφορές μεγάλες
Μ' ἔριξε ἡ φήμη· καὶ ποτὲς δέν πρέπει ἐκείνος,
Ποῦ ἐπλάστη γνωστικός, νά σπουδαίη τόσο
Τὰ τέκνα του, πέρα πολὺ σφᾶ νά γίνουν.
Γιατὶ ἐξὸν τὸ σῶμά τους ποῦ μαραγκιάζει,
Τοῦ κόσμου ἡ ζήλεια ἡ ἀκαρδία τὰ κατατρέχει·
Γιατὶ ἂν λὲς στοὺς ἀμαθούς νέες σοφές ἀλήθειες,
"Ὅχι σοφός—ἀνώφελος θὰ εἰποῦν ἐπλάστης·
Καὶ πάλι ὅσοι νομίζουνε, πῶς νοιώθουν κάτι
Σοφώτερό τους σὰν σὲ ἰδοῦν, δὲ σὲ χωνεύουν.
Κ' ἐγὼ λοιπὸν κακὴ ἔχω τύχη σὰν ἐκείνους·
Σοφὴ εἶσαι καθὼς εἶμαι μὲ ζηλεύουνα ἄλλοι
Καὶ σ' ἄλλους εἶμαι βαρετὴ· ἂν καὶ τόσο
Σοφὴ δέν εἶμαι. Καὶ σὺ πάλι μὲ φοβάσαι:
Μήπως σὲ βλάψω. Κρέοντα, μὴν τρέμης· ἀξία
Δέν εἶμαι βασιλειάδες δυνατοῦς νά βλάψω.
Τέλος σὲ τί με ἀδικήσεις ἐσύ; Μ' ἐκείνεν,
Ποῦ ἐγέμισε ἡ καρδιά σου πάντρες τὴν κόρη·
Τὸν ἀντρα μου μισῶ· σὺ ἐφάρθηκες μὲ γνώση·
Καὶ τόρα δὲ ζηλοφτονῶ γιὰ τὴ χάρὰ σου·
Πάντα χαρὲς καὶ γάμους νάχετε· ἕνα μόνο
Παρακαλῶ σας: ἄστε μᾶς στὴ χώρα ἐτούτη,
Καὶ μ' ὄλο ποῦ εἶμαι ἀδικημένη, θὰ σωπαίνω,
Σιλάδα ττοὺς ὀρισμούς τῶν δυνατώτερων μου.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ:

Ἄκούω τὰ γλυκὰ τὰ λόγια σου νά ξεχειλίζουν,
Μὰ μὲς' στὸ νοῦ σου τὸ κακὸ, φοβοῦμαι, κρύβεις,
Καὶ πλιὸ λιγότερο ἀπὸ πρῶτα σὲ πιστεύω
Τόρα· γιατί ἀπὸ ἀψίθυμο, γυναίκα ἢ ἀντρα,
Εἶν' εὐκολώτερο νά φυλαχτῆ καθέννας
Παρ' ἀπὸ ἀμίλητο σοφὸ· λοιπὸν μὴ χάνης
Λόγια· φύγε ἀμέσως· στὴν ἀπόρασή μου τέχνης
Δέν ἔχεις τρόπο, ἐχθρὸς μου ἐσύ, μ' ἐμᾶς νά μείνης!

ΜΗΔΕΙΑ:

Ἄσε με, νά χαρῆς τὴ νιόνη σου κόρη.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ:

Ὅσα κι ἂν πῆς, ποτὲ δὲ θὰ μὲ καταφέρης.

ΜΗΔΕΙΑ:

Χωρὶς λοιπὸν νά φοβηθῆς ἱκέτη διώχνεις;

ΚΡΕΟΝΤΑΣ:

Γιατὶ ἀγαπῶ περισσότερο τὸ σπιτικό μου.

ΜΗΔΕΙΑ:

Πατρίδα μου, ἄχ πόσο τόρα σὲ θυμοῦμαι!

ΚΡΕΟΝΤΑΣ:

Κ' ἐγὼ γιὰ τὰ παιδιά καὶ τὴν πατρίδα τρέμω.

ΜΗΔΕΙΑ:

"Ἄχ, ἄχ, στὸν ἀνθρώπο κακὸ ποῦ εἶνε ἡ ἀγάπη!

ΚΡΕΟΝΤΑΣ:

Θαρρῶ, πῶς παῖ κι αὐτὴ κατὰ πῶς θέλει ἡ τύχη.

ΜΗΔΕΙΑ:

"Ὁ Δία, ὁ αἴτιος τῶν κακῶν μὴ σοῦ ξεφύγῃ.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ:

Σύρσου, χαϊμένη, κι ἀπ' τοὺς πόνους λύτρωσέ με.

ΜΗΔΕΙΑ:

Ἐμεῖς πονοῦμε μὲς' στοὺς πόνους ἀφημένοι.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ:

Μὲ βιά τὸ χέρι τῶν πιστῶν μου θὰ σὲ διώξῃ.

ΜΗΔΕΙΑ:

Μὴ, Κρέοντα, παρακαλῶ σε, μὴν τὸ κάνης.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ:

Φκίνεται, σύ, τὸν κόσμο θέλεις νά τερᾶξῃς.

ΜΗΔΕΙΑ:

Θὰ φύγωμ'· καὶ δὲ σου ἐπρόσπεσα νά μείνω.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ:

Τί με ἀναγκάζεις τότε κι' ἀπὸ δῶ δὲ φεύγεις;

ΜΗΔΕΙΑ:

Μιὰ μόνο μιάν ἡμέρ' ἄσε με δῶ νά μείνω,

Τὰ πράγματα τοῦ ταξιδιοῦ μου νά ἐτοιμάσω.

Κι' ὅ,τι γιὰ τὰ παιδιά μου πρέπει, ἀφοῦ ὁ πατέρας

Γιὰ τὰ παιδάκια του καθόλου δὲ φροντίζει.

Λυπήσου τὰ· καὶ σὺ παιδιῶν πατέρας εἶσαι

Καὶ φυσικὸ εἶνε νά πονῆς κάθε παιδάκι.

Γιὰ μένα δὲ φροντίζω ἂν ἀπὸ δῶ με διώξεις,

Μονάχα κλαίω ἐκεῖνα τὰ δυστυχισμένα!

ΚΡΕΟΝΤΑΣ:

Καθόλου δέν ἐπλάστηκε σκληρὴ ἡ καρδιά μου

Κι' ἀπ' τὴν ψυχοπῶνια μου κάμπουσα ἔχω πάθῃ·

Καὶ τόρα, βλέπω λάθος μου πῶς εἶνε, κι ὅμως

Σὲ ἀφίνω· μὰ στὸ λέω, ἂν τοῦ θεοῦ ἡ λαμπάδα

Ἡ αὐρινὴ σὲ ἰδεῖ μὲ τὰ παιδιά σου μέσα

Στὰ σύνορα τοῦ τόπου ἐτούτου, θάποθάνης!

Ὁ λόγος μου εἶνε ἀκλόνητος, δὴ δὲ θὰ γίνῃ.

Τόρα μιὰ μέρ' ἀφοῦ νά μείνης πρέπει, μείνε.

Γιατὶ κακὸ ἔνα δὲ θὰ κάνης ποῦ φοβοῦμαι.

(φ ε ὕ γ ε :)

(Ἄκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΠΑΤΡΙΔΑ·

(Συνέχεια)

ΓΑΜΟΙ

Γάμος Ἀμπλιανίτικος εἶναι ἀπόλαυση. Καὶ γιὰ τὰ
ἄλλα καὶ γιὰ τὸ τραγούδι τῶν γυναικῶν, ποῦ ὅταν
τὸ λένε βάζουν μέσα καὶ κάτι συλλαβὲς μονότονες καὶ
ἀσχημες καὶ παραγεμίζεται ὁ στῆχος. Καθὼς π. χ.

Ἄφ-εν-τη-κί-ν-φ-εν-τή-νι-ται μου

Πέντε-νε-Βολὲς-νὰφ-εν-τιψες

Καὶ πὰ-να-λιὰφ-εν-της εἶσαι.

Καὶ λέγουν τραγούδια γιὰ κάθε ἡλικία, καὶ γιὰ
κάθε κατάσταση ποῦ βρίσκεται καθέννας, εἴτε εἶναι
παντρεμένος, εἴτε βροσκός, εἴτε λεύτερος, εἴτε πλοῦσιος.

Στοὺς νεονύμφους λένε:

Ἐδῶ εἶναι ἕνα νιούτσικο καὶ νιστεφανωμένο,

ποῦ τὸ στεφάνωσε ὁ Χριστὸς μὲ τὸ δεξιὸν τοῦ χέρι,

μὲ τὸ δεξιὸν μὲ τὸ ζερεὶ μὲτ' ἄγιο τὸ βαγγέλιο.

Ἐχει ὀλόκληρη διαδικασίαν ὁ γάμος στὰ χωριὰ
ἐδῶ τῆς Ρούμελης, ὅπως φυσικὰ καὶ σ' ἄλλα μέρη
(Π.ρ β.λ. Βλαστοῦ «ὁ γάμος ἐν Κρήτῃ»).

Μιὰ βδομάδα μπροστὰ ἀρχινᾶνε οἱ διατυπώσεις.

Τὴν τετράδη κάνουν τὰ π ρ ο ζ ὁ μ ι α κιάλειφουνε
τὴν νύφη καὶ τὸν γαμπρό.

Τὴν Παρασκευὴ στέλνει ὁ γαμπρὸς στὸ σπητι τῆς
νύφης τὸν κ ο υ λ ο υ ρ ι ὀ ρ η μὲ μιὰ κουλούρα,
τραβάει τότε ἡ νύφη, τραβάει κι αὐτὸς νά ἰδοῦν

ποιὸς θὰ πάρῃ τὸ περισσότερο. Τὸ Σάββατο βραδύ γί-
νεται ὁ Φ λ ἄ μ π ο υ ρ α ς, ἕνα καλάμι ποῦ ἔς τὴν
κορφὴν τοῦ ἔχει μιὰ μ π α μ π α κ ἔ λ λ α ἢ ἕνα
Φ λ ὠ ρ ο μαντήλι καὶ ἔς τὴν ἔκρη ἕνα βόϊδο καὶ ἑ-
πάνω βασιλικὸ καὶ μαντζουράνα καὶ κατὰκόρφα ἕνα
σταυρὸ.

Ἐρχεται τέλος ἀπὸ τᾶλλα χωριὰ, ἢ ἀπὸ τὸ ἴδιο,
ὁ γαμπρὸς ἢ ὁ σύγαμπρος καθάλα μὲ τὰ συμπεθερικά,
παντρεύεται τὴν Κυριακὴ πρῶτ' καὶ πηγαινέει καθέννας
ἔς τὸ δικὸν τοῦ στίτι. Τὸ μεσημέρι παῖει ὁ γαμπρὸς
νὰ πάρῃ τὴν νύφη. Φορτῶνουν τὰ προικιά της ἔς τὰ
ζα.

Τὸ βραδύ ἡ νύφη ζ ὶ ν ε ι τοὺς προσκαλεμέ-
σμένους, δηλαδὴ τοὺς δίνει ἀνάλογα δῶρα, ζώματα,
σὲ ἄλλους κάλτσες ἐγχώριες σὲ ἄλλους μαντήλια, στὴν
παπαδιά μ κ ρ ο ὕ δ ε ς, στὰ μικρὰ ταγαράκια, νά
βρῶνουν τὸ ψωμί τους καὶ τὰ βιβλία τους.

Τὴν Δευτέρα γίνονται τὰ λεγόμενα Π ι σ τ ρ ὶ
φ ι κ .

Καὶ δέν τελειώνει ἡ δουλειὰ αὐτὴ, παρὰ μὲ τις κουμ-
πουριές, τοὺς χοροὺς καὶ νταούλια, τις εὐχές καὶ τὰ
τραγούδια.

Κοντὰ στὰ νταούλια καὶ τίς κερραμούζες βλέπεις
μερικὸς ποῦ κάνουν τὸν κωμικὸ καὶ τὸν ἀστεῖο καὶ
λένε διάφορα γιὰ τὸ βγάλου, τίποτε ψιλὰ.

Π. χ. παίρνει ἕνας ἀξάρνα δύο κουτάλια καὶ τὰ
χτυπᾷ μὲ βύθμὸ στὰ γόνατα του, ἔπειτα στὰ στήθια
του, στὸ μέτωπο, στὰ χέρια καὶ μὲ διαφόρους μορφα-
σμοὺς λέει :

Μιὰ κακιά μου συνοφᾶδα ἀκαμάτρα μὲ φωνάζει
μωρ' ἀδελφοῦλες μου,
Ἄκαμάτρα ἐγὼ δέν εἶμαι, ἤμου ἀξία γιὰ τὴν ρόκα,
κ' ἐξενύχταγα ἔς τὴν πόρτα.
Ἐγενθα στὸ μῆνα ἀδράχτη καὶ ἐτὸ ἔμμηνο κουβάρι,
μωρ' ἀδελφοῦλες μου,
Ἄλτε διὰστρες· ἄλτε ὑφάντρες· ἄλτε δῶδεκα ὑφαντιῶδες
γιὰ νά μὲ προκάνατε
Νά μοῦ διάστε νά μοῦ ὑφάντε τὸ πανί τὸ πολυπάνι,
μωρ' ἀδελφοῦλες μου.

(ἀκολουθεῖ)

ΚΩΣΤΑΣ Σ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΑ

Δέν πῶς τὸ νά περιγράψῃς μ' ἐπιστημονικὸ τρόπο
μέσα σὲ κατάλογο βιβλία τυπωμένα πρὶν τὸ 1640 εἶναι
ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ δύσκολα γνωστὰ πράγματα. Γιὰ τοῦτο
μαλιστα ἕνας χωρατατζῆς βιβλιογράφος εἶπε πῶς ἂν ξέ-
ρεις κανένα φαντασμένο ἐπιστήμονα (καὶ τέτιοι εἶναι
χιλιάδες), δῶς' τοὺς βιβλιογραφικὸν κατάλογο παλιῶν
βιβλίων νά καταστρώσουν, καὶ γλήγηρα θὰν τοὺς για-
τρεφεῖ ἢ φαντασιὰ τους.

Ὁ μεγάλος Ἀγγλὸς μαθηματικὸς De Morgan
καὶ βιβλιογράφος ἔλεγε. «Τὸ πιὸ ἀσήμαντο παλιὸ βι-
βλίον πρέπει νά φυλάγεται. Τ' ἀστρο τὸ μακρυνὸ εἶναι
ἀχρήσιμο σὲ πολλούς, μὰ ἄς τὸ καταπιασθεῖ μάτι
καὶ νοῦς κατεχάρης, καὶ τότε χρησιμεῖ, γιατί ὀρίζει
«τὸ μέρος ἄλλων πιὸ σημαντικῶν σωμάτων.»

Ὁ De Morgan ἔγραψε βιβλίον μὲ τὸν τίτλον
«Κατάλογος ἀπὸ παραδόξα,» ὅπου περιγράφει τίς δοκι-
μὲς τοῦ τετραγωνισμοῦ τοῦ κύκλου, τοῦ ἀεικίνητου,
τοῦ τριγασμοῦ τᾶς γωνίας. Φαίνεται εἶναι βιβλίον πολὺ
νόστιμο. Ἄραγε ἀναφέρνει πῶς διάφοροι δικοὶ μᾶς ἀ-
νακάλυψαν τὸ ἀεικίνητο καὶ τὸν τετραγωνισμό; Εἰ-

* Ἡ ἀρχὴ στὸ 113 φύλλον τοῦ «Νουμᾶ».

* ἀρχὴ τοῦ στὸ 108 φύλλον τοῦ «Νουμᾶ».

ναι οι μόνες ανακαλύψεις που κάναμε, εξακρίβωντας πάν-
τα τις τιμές και σεβαστές μελέτες και δουλιές του
κ. Αργυρόπουλου και του κ. Κυπάρισσου Στέφανου.

Ο πρώτος βιβλιογραφικός κατάλογος μ' αληθινά
επιστημονικό νοῦ γραμμένος είναι ἡ Bibliographie
Astronomie του μαθηματικοῦ Calande Ὄς τόσο κι
ἀφτὴ ἔχει πολλὰ λάθη.

Ο χειρότερος βιβλιογραφικός κατάλογος ἔγνωστος
στοὺς ἐπιστήμονες εἶναι, φαίνεται, τῆς Ἐθνικῆς μας
Βιβλιοθήκης. Τί λες κ. Λομπάρδε (κρίμας τ' ὄνο-
μα !); Ἐχεις καιρὸ ἀπὸ τοῦ διόριζε, μετὰθετε καὶ πάθε
νὰ ρήξεις μὲ ματὰ σ' αὐτὴ τὴ δουλιὰ; Ὁ τρομερὸς
Στάης, βλέπεις, δὲν εἶχε.

Τί θὰ πει Ἐθνικὴ μας Βιβλιοθήκη θὰ σὰς τὴ
δείξει τὸ ἀκόλουθο περιστατικό. Τῷ Ἐρωτόκριτου,
δέφτερη ἐγδοση, ὑπάρχουσε, φαίνεται, δύο ἀντίτυπα
γνωστά, τὸ ἓνα στὰ χεῖρα τοῦ κ. Περνὸ καὶ τ' ἄλλο
στὴν Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη. Τῆς πρώτης ἐγδοσης ὑπάρ-
χει ἓνα μοναχά, στὰ χεῖρα τοῦ κ. Γεννάδιου Λοιπὸν ἓνας
φίλος μου τὸ ὄνομα εἶπε καὶ ἐγραψε σὲ φίλο
του νὰ ζητήσει τὴ ἀντίτυπα ἔχει ἡ Ἐθνικὴ μας. Ὁ
φίλος ἀπάντησε πὺς ἔχει ἓνα ἢ δύο (δὲ θυμοῦμαι τῶ-
ρα καλὰ καλὰ πὺς) καὶ πὺς μποροῦσε νὰ τοῦ τὰ
σταίλει γιὰ 2 ἢ 3 μῆνας! Κι ὡς τότε τέττα βιβλία
ἔπρεπε νὰ προσέχουνται ὅσο καὶ τῶν Μουσείων τ' ἀ-
γέματα, κι ἀκόμη παραπάνου.

ΛΕΚΑΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΜΑΣ

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μικροῦ διαγωνισμοῦ μας γιὰ τὸν
περασμένο μῆνα, τὸν Αὐγούστο, θὰ δημοσιευτεῖ στὸ πα-
ραπάνω φύλλο.

Ὁ διαγωνισμὸς θὰ ἐξακολουθήσει καὶ τούτονε τὸ μῆνα,
ἴσως καὶ τὸν παραπάνω.

Οἱ ὅροι του εἶναι: Μὲ νουστιμά, ὄχι σὲ περισσό-
τερες ἀπὸ εἴηνητα λέξεις, σὲ στίχους ἢ σὲ πεζὸ, καὶ τὸ βρα-
βεῖο δέκα φρ. χρυσά.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

— κ. Περίεργο. Ἄλλος ὁ Ε κι ἄλλος ὁ Α. Ε πὺ
γράφου στὸ «Νουμά». Ὁ τελευταῖος εἶναι ὁ Ἀργύρης Ἐφ-
ταλιώτης. Νὰ πὺ τὸ μάθατε κι αὐτό. — κ. Nord en.
Βρυξέλλες. Θὰ συμμορφωθοῦμε μὲ τὴν ἐπιθυμία σας. — κ.
Κ. Κατὸ γ ἢ λ ι ο ς καὶ γ α ἱ μ α, λέγονται. Δὲν προσέ-
ξατε καὶ γι' αὐτὸ δὲν τὰ κ ο ὄ σ α τ ε. Ἀνοίχτε καὶ τὸ
«Κρητικὸ θέατρο» τοῦ Σάθα νὰ τὰ βρῆτε. Τὸ δίχυμα, βλέ-
πετε, τῶσσε ἢ γλώσσα μας. Ὅσο γιὰ τὴς ἐφόνισσες, οὔτε
ἔπρεπε νὰ πορίσσετε καθόλου. Καὶ στῆς Ἀθῆνας τοὺς μαχα-
λάδες νὰ γυρίσετε θὰ τὰκούσετε. — κ. Σ' ἓνα φίλο μας.
Οἱ βραδινὲς στὸ γραφεῖο μας θάρχησόνουε τῆλο Σάββατο
καὶ θὰ γίνονται ταχτικά κάθε Σαββατόβραδο, ὅλο τὸν χει-
μῶνα. Σὰς περιμένουμε λοιπόν. — κ. Ν. Λαμ. Ὁλοκληρῆ
ἢ Ἰλιάδα τοῦ κ. Πάλλη εἶναι ἔτοιμη. Ἴσως στῆλο φύλλο
θὰ μπορέσουμε νὰ σὰς πληροφορήσουμε πὺ, πότε καὶ πὺ-
σα θὰ πουληθεῖ.

ΙΩΑΝΝΗΣ Σ. ΛΙΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ

ΥΦΗΓΗΤΗΣ ΕΝ Τῷ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙῳ

ΟΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 82

ΔΕΞΕΤΑΙ 3—5 Μ. Μ.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1904

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

	31 Αὐγούστου 1904	31 Ἰουλίου 1904
Εἰς μεταλλικόν	1,922,252.90	2,237,128.48
Ταμείον		
• Τραπεζικὰ γραμμάτια Ἴονικῆς Τραπεζῆς	73,515.—	156,910.
» Κερματικὰ » δίδραχμα καὶ μονόδραχμα	2,020,578.—	2,290,167.—
Ἐξωτερ. λογαριασμοὶ. (Ἀντίτιμον μεταλ. εἰς τὸ ἐξωτερικόν (Προῖον ἐκδοθέντος Ἐθν. Δαν. εἰς χρ. Ἐλ. Σι- δηρ. 4 ο]ο τοῦ 1902	19,818,343.25	19,981,607.77
Δάνειον πρὸς τὴν Ἐλλ. Κυβέρν. ἐπ' ἀναγκαστικῆ κυκλοφ. τραπ. γραμ.	19,681,402.09	2,412,402.09
» » » διδράχμων καὶ μονοδράχμων	68,778,575.42	68,778,575.42
Ὁμολ. Ἐθνικῶν δανείων (Εἰς χρ. δρ. 23,767,036.80 (» τραπ. γραμ. » 29,135,000.—	12,000,000.—	12,000,000.—
52,902,036.80	52,902,036.80	
Προεξοφλήσεις	21,119,669.95	19,995,99.36
Καθυστερήσεις προεξοφλήσεων	2,728,747.21	2,722,156.31
Δάνεια καὶ ἀνοικτοὶ λ)σμοὶ ἐπ' ἐνεχύρω χρηματογρ.	12,842,651.18	12,804,689.18
Δάνεια ἐπ' ἐνεχύρω ἐμπορευμάτων	1,168,965.20	464,311.95
Δάνειον πρὸς τὴν Σταφιδ. Τραπ. ἐπ' ἐγγυήσει τοῦ Κράτους.	4,133,151.31	4,508,696.74
Δάνεια καὶ ἀνοικτοὶ λ)σμοὶ ἐπὶ ὑποθήκῃ	52,312,927.09	51,998,320.64
Δάνεια εἰς δῆμους λιμένας, καὶ λοιπὰ νομικὰ πρόσωπα	42,004,415.97	42,072,574.85
Χορηγήσεις εἰς γεωργοκτηματίας	12,026,285.—	12,540,959.40
Καθυστερήσεις χορηγήσεων εἰς γεωργοκτημ. καὶ γραμ. Πρ. Τραπ. Ἡπειροθεσσαλία;	4,499,586.48	4,233,460.63
Μετοχαὶ εἰς ἐγχωρίους Ἐταιρίας	4,179,427.25	4,179,427.25
Συμμετοχὴ εἰς Τράπεζαν Κρήτης	1,500,000.—	1,500,000.—
Τοκομερίδια ἐν γένει	77,661.87	103,270.62
Καταστήμ. Τραπεζ. καὶ κτῆμ. ἐξ ἀναγκαστ. ἐκποιήσεων	8,459,432.72	8,498,377.94
Ἀπαιτήσεις ἐπισφαλεῖς	2,870,368.15	2,862,310.80
Ἐξόδα ἐγκαταστ. (ἰδίως δαπάνη κατασκευῆς τραπεζ. γραμματίων)	1,622,416.44	1,615,601.19
Διάφοροι λογαριασμοὶ	1,195,197.01	
Λογαριασμοὶ τρίτων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ		882,305.02
Ἐπηρεσία Ἐθνικῶν δανείων εἰς χρυσόν	47,034.20	
Λογαριασμὸς ἐξαγ. συμμετοχῆς Κυβερνήσε. εἰς κέρδη ἐκ τρ. γραμμ.	1,792,000.—	1,792,000.—
Ἐξαγορὰ προνομίου Προνομ. Τραπεζῆς Ἡπειροθεσσαλίας	1,360,000.—	1,360,000.—
Προμήθεια τροπῆς λαχειοφόρου δανείου (εἰς τραπ. γραμμάτια	550,000.—	550,000.—
Διάφορα	1,444,967.53	898,971.45
	355,131,608.02	336,341,255.89

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

Μετοχικὸν Κεφάλαιον	20,000,000.—	20,000,000.—
Ἀποθεματικὰ κεφάλαια	13,500,000.—	13,500,000.—
Τραπεζικὰ γραμμάτια ἐν κυκλοφορίᾳ :		
I Διὰ λ)σμὸν τῆς Κυβερνήσεως	δρ. 68,778,575.42	
II » » Τραπεζῆς	58,192,266.98	
Κερματικὰ γραμμάτια δίδραχμα καὶ μονόδραχμα	126,970,842.40	119,391,460.41
Καταθέσεις ἀνευ τόκου εἰς μεταλλικόν	12,000,000.—	12,000,000.—
Καταθέσεις ἀνευ τόκου	3,375,089.72	3,514,215.40
Ἐπιταγαὶ πληρωτέαι	15,536,735.04	18,797,124.35
Μερίσματα πληρωτέα	749,673.60	1,264,095.25
Καταθ. Δημ. διὰ χορηγήσεις δανείων κατὰ τὸν ΒΦΜ' νόμον	488,769.07	754,899.07
Διεθν. Οἰκ. Ἐπιτροπῆ λ)σμὸς καταθ. ἐκ δημ.	283,749.94	283,749.94
ὑπεγγ. προσ. (Εἰς χρυσ. δρ. 396,926.15 (» τρ. γρ. » 2,220,477.89	2,617,404.04	3,686,706.56
Ἐπηρεσία Ἐθνικῶν δανείων εἰς χρυσόν		6,545.15
» » » τραπεζικὰ γραμμάτια	363,324.55	579,848.50
Καταθέσεις Δημοσίου εἰς χρυσόν	593,316.47	239,366.98
Καταθέσεις Δημοσίου ἐπὶ τόκῳ εἰς τραπεζ. γραμμάτ.	294,498.27	1,724,481.26
Εντ. καταθ. Δημ. εἰς χρ. διὰ τὴν κατασκ. Σ. Π.-Δεμερλή-Συνόρ.	19,681,402.09	2,441,402.09
» » τραπεζ. γραμμάτια	159,574.17	159,574.17
Καταθέσεις Δημοσ. εἰς τραπεζ. γραμμ. κατὰ τὸν Νόμον ΒΦΜ'	5,542,880.15	5,542,880.15
Καταθ. ἐντοκοί.	68,480,322.66	68,160,424.40
Λαχειοφόρον δάνειον Τραπεζῆς	46,562,670.—	46,562,670.—
Ἐπηρεσία λαχειοφόρου δανείου Τραπεζῆς	1,435,352.—	1,824,716.—
Καταθέσεις Ταμειοτηρίου	3,552,041.95	3,513,836.24
Λογαριασμοὶ τρίτων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ	1,909,133.35	2,062,724.20
Συμμετοχὴ Τραπ. Ἴονικῆς καὶ Ἀθηνῶν εἰς Δάν. Σταφ. Τραπεζῆς	10,156,502.68	9,729,679.69
Διάφοροι λογαριασμοὶ	878,325.87	600,856.18
Διάφορα		
	355,131,608.02	336,341,255.89

Ἐν Ἀθήναις τῆ 6 Σεπτεμβρίου 1904

Ὁ Διευθυντῆς τοῦ Λογιστηρίου
Π. Α. ΚΟΥΤΣΑΛΕΗΣ